

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	15.06.2026, Paide
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Jan Aasma
Ametiasutuse nimi:	Lääne Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	26263000177
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 423 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX (ik xxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	28.08.2025

Lääne Ringkonnaprokuratuur menetleb käesolevat kriminaalasja, milles on 02.04.2026 alustatud kriminaalmenetlus KarS § 423 lg 1 järgi.

Kriminaalmenetluses kogutud tõendite põhjal on alust XXX`at kahtlustada selles, et 28.08.2025 kella 11:29 ajal Järvamaal Türi vallas XXX tee 3,38 km-l, juhtides mootorsõidukit Škoda XXX registreerimismärgiga XXX, ei andnud ta teed peateel liikunud mootorrattale XXX registreerimismärgiga XXX, mida juhtis XXX. Liiklusõnnetuses sai XXX eluohtlikud tervisekahjustused järgnevalt - traumajärgsed hulgihaavad üle kogu keha, killunenud ninaluude murd ja ülalõualuu murd, parasagitaalne kõvakelme alune ja ämblikvõrkkesta alune verevalum, IV kaelalüli murd, õhkrind paremal, IV-VIII roidemurd vasakul, I-II kaelalüli parema fassettliigese subluksatsioon, seljaaju traumaatiline kahjustus I ja IV-V kaelalüli kõrgusel, III-IV kaelalüli ees verevalum, vigastuste tüsistusena tekkinud tetraparees.

XXX rikkus liikluseaduse (edaspidi LS) § 14 lg 2 nõudeid, mille kohaselt iga liikleja peab järgima liiklusalaste õigusaktide nõudeid, olema liikluses hoolikas ja ettevaatlik ning tagama liikluse sujuvuse, et vältida ohtu ja kahju tekitamist. LS § 16 lg 1 nõudeid sellega, et oma käitumises ei hoidunud kõigest, mis võis takistada liiklust, ohustada või kahjustada inimesi, vara või keskkonda. LS § 56 lg 1 nõudeid, mille kohaselt peab juht ristmikule lähenedes olema eriti tähelepanelik ja arvestama ristmiku liiklusoludega. Juht peab sõitma sellise kiirusega, et tal on vajaduse korral võimalik sõiduk seisma jätta ja anda teed eesõigust omavale liiklejale. LS § 57 lg 1 mille kohaselt sõites reguleerimata ristmikul peab kõrvalteel sõitev juht andma teed juhile, kes läheneb ristmikule või liigub sellel mööda peateed või sõidueesõigusega teed, sõltumata tema sõidusuunast.

Mootorsõidukijuhi poolt liiklusnõuete rikkumise eest ettevaatamatusest, millega põhjustati eluohtlikud vigastused, pani XXX toime KarS § 423 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasja menetluse käigus kogutud tõenditega ning hinnanud neid kogumis, leidis, et eelkirjeldatud kuriteo toimepanemine XXX poolt kahtlustuses nimetatud asjaoludel on leidnud tõendamist.

Arvestades kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust ning kuriteo olulisust ja raskusastet, on kohane, võimalik ja mõistlik XXX suhtes kriminaalmenetlus lõpetada KrMS § 202 alusel.

KrMS §-s 202 sätestatu kohaselt saab kriminaalmenetluse lõpetada, kui tegemist on teise astme kuriteoga, isiku süü ei ole suur, ta on kahju heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulud või on võtnud kohustuse need tasuda ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. KrMS § 202 lg 2 alusel võib kriminaalmenetluse lõpetamise korral kahtlustatavale panna kohustusi. KrMS § 202 lg 7 järgi võib prokuratuur nimetatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse.

Avalik menetlushuvi on olemas, kui isiku suhtes on enne uue kuriteo toimepanemist ühe aasta jooksul kriminaalmenetlus otstarbekuse tõttu lõpetatud või kui isikut on ühe aasta jooksul enne uue kuriteo toimepanemist samaliigilise süüte eest karistatud või kuritegu on toime pandud isiku poolt, kelle vastu peab avalikkusel olema eriline usaldus või kannatanul puuduvad peale kriminaalmenetluse efektiivsed õiguskaitsevahendid. Kriminaalasja materjalide kohaselt kahtlustatav ei ole viimase aasta jooksul süüliselt käitunud ega karistatud, kahtlustatav ei ole avaliku elu tegelane ega ametilt erilist usaldusväärset eeldav isik, samuti on temale kriminaalmenetluse lõpetamisel kohustuste panemisega tagatud karistusmeetme kohaldamine.

Kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, kuna isikule etteheidetava kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra kui üldise väärtusmastaabi riive heastamine ning XXX õiguskuulekale käitumisele suunamine on võimalik saavutada ka muude vahenditega kui avaliku karistamisega. XXX on varasemalt Karistusregistri andmete kohaselt kriminaalkorras karistamata. XXX on nõus tasuma menetluskulud summas 155 eurot, mis vähendab kriminaalasja avalikku menetlushuvi. Seega võib asuda seisukohale, et õiguskuuleka käitumise saavutamiseks piisab õiguskorra selgitamisest ja kindla summa tasumisest riigituludesse.

Prokuratuuri üheks eesmärgiks riikliku süüdistajana on õigusrahu saavutamine ning süüdistuse esitamisel ei pea olema mõjutusvahendiks üksnes kohtulik karistamine. Kui õigusrikkumisega tekitatud ebaõiglus saab hüvitatud ning isiku kohtulik karistamine eri- ja üldpreventiivsetest eesmärkidest lähtuvalt ei ole tingimata vajalik, siis on võimalik kriminaalmenetlus lõpetada kohustusi määraates. Prokuratuuri määratud kohustuste täitmata jätmisel uuendatakse kriminaalmenetlus ning menetlust jätkatakse üldises korras, s.t saadetakse kriminaalasi kohtusse.

XXX on oma tegu kahetsenud. Oli emotsionaalselt murtud, sügavas šokis ning tal on läinud aega, et juhtunust üle saada. Õnnetuse järgselt on tal tekkinud südamerütmi ja ärevushäired. Kannatanu on avaldanud, et tal ei ole kahtlustatava vastu rahalisi nõudeid, ta mõistab, et tegu oli õnnetusega ja ta ei nõua süüdlase karistamist.

XXX etteheidetav kuritegu on II astme kuritegu, toimepanduna ettevaatamatusest, karistusena näeb KarS § 423 lg 1 ette rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistuse, seega on menetluse lõpetamine võimalik, arvestades XXX isikut, süü suurust, kuriteo toimepanemise asjaolusid ning avaliku menetlushuvi puudumist.

Prokurör peab vajalikuks selgitada, et määrus edastatakse samuti Tervisekassale, kellel on RaKS § 26 lg 1 kohaselt tagasinõudeõigus isiku suhtes, kes vastutab kindlustusjuhtumi toimumise eest, mille tõttu sai kindlustatud isik ravikindlustushüvitisi. Võttes arvesse kannatanu vigastuste olemust, võib eeldada, et Tervisekassa esitab kahtlustatava vastu tagasinõude ravikindlustushüvitise osas, mis ei ole eeldatavalt väike summa.

Riigi peaprokuröri juhise 15.03.2022 nr RP-1-2/22/1 p 2.4.1 kohaselt pannakse süüdlasele kriminaalmenetluse lõpetamisel lisakohustusena rahaline kohustus alammäärana pool miinimumpalgast, so hetkel 473 eurot või p 2.4.2 üldkasuliku töö tegemise kohustus 60 tundi, p 5.1 järgi juhiseiga vastuolus olevatel juhtudel tuleb lõpetamisel koostada põhistatud määrus.

Prokurör leiab, et arvestades kahtlustatava vanust, sissetulekut ja resotsialiseerumise võimalusi, samuti võimalikku Tervisekassa nõuet, on otstarbekas kohaldada juhises ettenähtud rahalist kohustust miinimumi lähedases summas.

Kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud KrMS § 202 kohaselt, ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokurör kriminaalmenetluse oma määrusega.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg 1, 2, 7 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasja nr 26263000177 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:
 - KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel kohustada XXX tasuma kriminaalmenetluse kulud summas **155 eurot. Tähtajaks määrata 15.08.2026.**
 - KrMS § 202 lg 2 p 2 alusel kohustada XXX tasuma riigituludesse **500 eurot. Tähtajaks määrata 15.10.2026**

Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.

3. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: -
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ei kohaldata.
5. Kriminaalmenetluse kulud: -.
6. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kannatanule XXX ja Eesti Tervisekassale. Kahtlustatavale on määrus kätte antud.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Jan Aasma

Minule on selgitatud kriminaalmenetluse lõpetamise alust ning seda, et kui ma ei täida minule pandud kohustust, uuendatakse prokuratuuri poolt käesoleva kriminaalasja menetlust juhindudes KrMS § 202 lg 6 ning menetlust jätkatakse üldises korras. Olen kohustustega nõus.

XXX